

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА

Сл. Весник на Р. Македонија, бр.164 од 27.11.2013 година

Член 1

Во Законот за социјалната заштита ("Службен весник на Република Македонија" број 79/2009, 36/11, 51/11, 166/12, 15/13 и 79/13), во членот 130-а ставот 1 се менува и гласи:

„Стручен работник во установа за социјална заштита со високо образование може да се стекне со лиценца за работа, ако:

- има високо образование со стекнати најмалку 180 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен,
- е државјанин на Република Македонија,
- има живеалиште во Република Македонија,
- со правосилна одлука не му е изречна забрана за вршење на професија, дејност или должност се додека траат последиците од забраната,
- има најмалку 40 часа едукација спроведена согласно со Програмата за континуирана едукација на стручните работници во установите за социјална заштита донесена од Заводот за социјални дејности и
- успешно ја помине проверката на примената на стручното знаење од Комисијата за лиценцирање.“

Член 2

По членот 131 се додаваат 13 нови члена 131-а, 131-б, 131-в, 131-г, 131-д, 131-ѓ, 131-е, 131-ж, 131-з, 131-с, 131-и, 31-ј и 131-к, кои гласат:

Член 131-а

Лиценцата за работа на стручен работник во установа за социјална заштита со високо образование се издава и се обновува со полагање на стручен испит заради проверка на потребното стручно знаење за вршење на работи од дејноста на установата за социјална заштита.

Член 131-б

Стручниот испит се состои од два дела, и тоа:

- прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и
- втор дел (практичен пример), со кој се проверува практичната способност на кандидатите.

Првиот дел од испитот од ставот 1 на овој член се полага писмено по електронски пат со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

Вториот дел на испитот се состои од практичен пример за примена на стручното знаење.

Член 131-в

Испитот се полага според програма во која се содржани градивото, прописите и литературата.

Програмата за полагање на испитот од соодветната област ја донесува Комисијата за лиценцирање.

Член 131-г

Базите на прашања за првиот и базите на практични примери за вториот дел на испитот од членот 131-с од овој закон ги подготвува Комисијата за лиценцирање.

Прашањата од првиот дел од испитот и прашањата и практичните примери од вториот дел од испитот ги верификува Комисија за верификација на прашања составена од тројца претставници од кои по еден од Заводот за социјални дејности, Министерството и професор од факултет или институт за општествено хуманистички науки, именувани од министерот.

Комисијата од ставот 2 на овој член врши и ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери од членот 131-с од овој закон најмалку еднаш годишно.

При ревизијата Комисијата од ставот 2 на овој член особено ги има предвид измените на прописите на кои е засновано прашањето, односно практичниот пример, бројот на кандидати кои го одговарале, успешноста во одговарањето на истите, како и други критериуми кои можат да влијаат врз подобрувањето на квалитетот на базите од членот 131-с од овој закон.

Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на практични примери, Комисијата од ставот 2 на овој член одлучува кои прашања практични примери да бидат изменети или целосно отстранети од базите од членот 131-с од овој закон.

Членовите на Комисијата за лиценцирање и Комисијата од ставот 2 на овој член имаат право на паричен надоместок што го определува министерот.

Износот на паричниот надоместок од ставот 6 на овој член се определува врз основа на бројот на изготвени прашања и практични примери, како и сложеноста на материјата.

Годишниот паричен надоместок од ставот 6 на овој член не го надминува нивото на две просечни плати во Република Македонија за претходната година објавена од Државниот завод за статистика.

Стручните и административните работи за потребите на спроведување на стручниот испит ги врши Заводот за социјални дејности, а испитот технички го спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар избрано од министерот.

Член 131-д

Стручниот испит се спроведува најмалку два пати годишно.

Барањето за полагање на испит стручниот работник во установа за социјална заштита го поднесува до Комисијата за лиценцирање заедно со докази за исполнување на условите за полагање на испитот пропишани со овој закон.

Комисијата за лиценцирање утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на испитот.

За одобрените барања за полагање на испитот Комисијата за лиценцирање го определува времето и местото за полагање на испитот, а стручниот работник го известува најдоцна во рок од осум дена пред полагање на испитот.

На кандидатот му се овозможува да започне да го полага испитот во првиот нареден термин од денот на одобреното барање за полагање на испитот.

Доколку кандидатот не ги исполнува условите за полагање на испит Заводот за социјални дејности, врз основа на мислење на Комисијата за лиценцирање, донесува решение за одбивање на барањето за полагање на испитот против кое може да се поднесе жалба до министерот.

Член 131-ѓ

Стручниот испит се полага во просторија за полагање на испит, посебно опремена за полагање на стручен испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

Јавноста се информира за датумот и времето на полагањето на испитот најмалку три дена пред одржувањето на испитот.

Полагањето на испитот се снима и во живо се емитува на веб страницата на Заводот за социјални дејности, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Заводот за социјални дејности.

Критериумите за просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на стручен испит ги пропишува министерот. Во просторијата за полагање на испитот за време на полагање на испитот се присутни тројца претставници од кои двајца од Комисијата за лиценцирање и еден од Заводот за социјални дејности од кои еден е информатичар.

Член 131-е

Пред почетокот на полагањето на испитот претставник од Комисијата за лиценцирање го утврдува идентитетот на кандидатот со увид во лична карта.

На кандидатот за време на полагањето на првиот дел од испитот не му се дозволува користење на закони, закони со коментар и објаснување, мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, претходно подготвени предмети и слично.

На кандидатот за време на полагањето на вториот дел од испитот му се дозволува користење единствено на закони (без коментари и објаснувања) кои во електронска верзија се наоѓаат на компјутерот на кој кандидатот го полага испитот.

На кандидатот за време на полагањето на првиот и вториот дел од испитот не му се дозволува да контактира со други кандидати или лица, освен со информатичарите од членот 131-е став 5 од овој закон, доколку има технички проблем со компјутерот.

Ако техничките проблеми со компјутерот ќе бидат отстранети за пет минути испитот продолжува, а доколку не бидат отстранети во овој рок испитот само за тој кандидат се прекинува и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

Ако има проблеми со повеќе од пет компјутери и ако тие не бидат отстранети во рок од пет минути испитот се прекинува за сите кандидати кои го полагаат испитот и ќе се одржи во рок од најмногу три дена од денот на прекинувањето на испитот.

Доколку кандидатот при полагањето на првиот и вториот дел од испитот постапува спротивно од ставовите 2, 3 и 4 на овој член, нема да му се дозволи натамошно полагање на испитот во тој утврден термин.

Во случаите од ставот 7 на овој член се смета дека кандидатот не го положил испитот и истото се констатира во записник за полагање на испит.

Овластените претставници од членот 131-ѓ став 5 од овој закон за време на полагањето на испитот не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага испитот, освен во случај на отстранување на технички проблем кога не смеат да се задржат подолго од пет минути.

Член 131-ж

Ако во текот на полагањето на испитот настанат оправдани причини поради кои кандидатот не може да го продолжи полагањето на испитот (болест, породилно отсуство и слично), ќе се прекине испитот за определено време, кое не може да биде подолго од шест месеци.

Решение за продолжување на испитот донесува директорот на Заводот за социјални дејности по барање на стручен работник во установа за социјална заштита, а врз основа на мислење од Комисијата за лиценцирање. Барањето се поднесува во рок од осум дена од престанокот на причините за одлагање на испитот, но најдоцна во рок од шест месеци.

Ако стручниот работник не поднесе барање за продолжување на полагање на испитот во рокот определен во ставот 2 на овој член ќе се смета дека испитот не е положен.

Против решението од ставот 2 на овој член може да се поднесе жалба до министерот во рок од 15 дена од денот на приемот на решението.

Во продолжувањето на испитот кандидатот не го полага оној дел од испитот што претходно веќе го има положено.

Член 131-з

Испитот започнува со полагање на првиот дел (теоретскиот дел), а потоа на вториот дел (практичен пример).

Вториот дел се полага во рок од најмалку пет дена по успешното полагање на првиот дел.

Министерот поблиску го пропишува начинот на бодирање на првиот и вториот дел од испитот.

Првиот дел од испитот се полага за секоја соодветна област и содржи најмногу 50 прашања со пет опции за заокружување од кои една е точна, две се слични, една не е точна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една не е точна во голем обем (на неа се губат поголем број поени).

Услов за полагање на вториот дел од испитот е кандидатот да го положи првиот дел од испитот.

Доколку кандидатот не го положил првиот дел од испитот согласно со ставот 5 на овој член ќе се смета дека испитот не го положил.

Вториот дел од испитот се состои од практичен пример за проверка на примената на стручното знаење.

Прашањата кои се составен дел од практичниот пример се од соодветната област и имаат пет можни опции на одговори од кои една е точна, три се слични и две се различни.

Доколку кандидатот не го положил вториот дел од испитот ќе се смета дека испитот не го положил.

Член 131-с

Полагањето на првиот дел од стручниот испит се врши со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

Прашањата од тестот, зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во тестот.

Полагањето на вториот дел од стручниот испит се врши со практичен пример за проверка на стручното знаење и одговарање на определен број прашања кои произлегуваат од практичниот пример, во вид на електронско софтверско решение (во натамошниот текст: електронски практичен пример).

Прашањата од практичниот пример, зависно од тежината, се вреднуваат со поени определени во практичниот пример.

Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на испитот и нивните одговори, како и практичниот пример и прашањата кои произлегуваат од практичните примери и нивните одговори се чуваат во единствениот електронски систем за полагање на испитот.

Електронскиот систем од ставот 5 на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 100 прашања за секоја област, како и јавно достапна база од најмалку 30 практични примери за секоја област за потребите на вториот дел од испитот.

Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и литературата во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот и прописите за вториот дел од испитот.

Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел од испитот му се достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот веднаш по неговото завршување.

Член 131-и

На денот на полагањето на првиот, односно вториот дел од испитот, претставник на Комисијата за лиценцирање му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап во електронскиот систем од членот 131-с од овој закон.

По одобрувањето на пристапот кандидатот добива електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 131-с став 5 од овој закон, од базите од членот 131-с став 6 од овој закон.

Првиот и вториот дел од испитот содржат упатство за начинот на решавање на истиот за кое претставник на Комисијата за лиценцирање дава појаснување пред да започне полагањето на испитот.

Електронскиот систем за полагање на испитот не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронски тест за првиот дел од испитот, односно електронски практичен пример за вториот дел од испитот во еден термин за повеќе од еден кандидат.

Во случај на спреченост на спроведување на првиот или вториот дел од испитот, поради причини што доведуваат до техничка неможност на функционирање на електронскиот систем од членот 131-с од овој закон, полагањето на испитот се прекинува.

Доколку причините од ставот 5 на овој член ќе се отстранат во рок од 60 минути од прекинувањето на испитот истиот продолжува веднаш по нивното отстранување.

Доколку причините од ставот 5 на овој член не се отстранат во рокот од ставот 6 на овој член испитот се презакажува за друг термин.

Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од првиот дел од тестот за полагање на испитот изнесува 120 минути.

Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од тестот постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Вкупното траење на времето определено за одговарање на прашањата од секоја од практичниот пример од вториот дел изнесува 120 минути.

Се смета дека испитот го положил оној кандидат кој со точни одговори на прашањата од практичниот пример постигнал најмалку 70% од вкупниот број предвидени позитивни поени.

Член 131-ј

На кандидатите кои го положиле стручниот испит им се издава лиценца за работа во рок од 15 дена од денот на завршувањето на испитот.

На барање на кандидатот Комисијата за лиценцирање го информира за направените грешки во тестот за полагање на стручниот испит со овозможување непосреден увид во тестот.

Тестовите и практичните примери се користат и се даваат на кандидатот само за време на полагањето на стручниот испит.

Материјалите од одржаните испити, особено хартиените верзии од тестовите и практичните примери за полагање на стручниот испит и специмените за проверка на точноста на одговорите на тестот и практичниот пример, како и снимките од одржаните испити се чуваат во Заводот за социјални дејности .

Министерот формира Комисија за ревизија на одржаните испити која во својата работа ги користи материјалите од ставот 2 на овој член и во која, покрај претставник од Заводот за социјални дејности, членуваат и претставник од Комисија за хартии од вредност и Министерството.

Комисијата од ставот 5 на овој член се состанува најмалку еднаш годишно и врши ревизија на начинот на спроведување на најмалку два испити одржани во тековната година.

Комисијата од ставот 5 на овој член има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните две години до денот на одржувањето на состанокот на комисијата, но не порано од денот на примената на овој закон.

Доколку Комисијата од ставот 5 на овој член утврди нерегуларности во спроведувањето на испитот од страна на поединци во смисла на членот 131-е став 5 од овој закон, предлага одземање на лиценцата од ставот 1 на овој член.

Заводот за социјални дејности донесува решение за одземање на лиценцата врз основа на предлогот на Комисијата од ставот 5 на овој член во рок од три дена од приемот на предлогот.

Против решението од ставот 9 на овој член може да се поднесе жалба до министерот во рок од 15 дена од приемот на решението.

Член 131 - к

Заводот за социјални дејности воспоставува единствен електронски систем за полагање на стручен испит.“

Член 3

Членот 232 се менува и гласи:

„Инспектор може да биде лице кое:

- е државјанин на Република Македонија,
- е полнолетно,
- има општа здравствена способност,
- не му е изречена казна со правосилна судска пресуда за забрана на вршење на професија, дејност или должност,
- има стекнати најмалку 300 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен од областа на опшествените науки, што се докажува со уверение,
- има пет години работно искуство во областа на социјалната заштита,
- ги исполнува другите услови утврдени во актот за систематизација на работните места,
- поседува меѓународно признат сертификат за работа со компјутерски програми за канцелариско работење, и тоа еден од следниве:
 - 1.1) Certiport: IC3 GS4 Key Applications - положен;
 - 2.2) Microsoft: MOS Word или MOS Excell - положен или
 - 3.3) ECDL: Core - положен,
- има добиено позитивно мислење за соодветност за работното место преку полагање на психолошки тест и тест за интегритет, согласно со прописите кои се однесуваат на државните службеници и
- има лиценца за инспектор од областа на надлежноста на инспекциската служба.“

Член 4

Во членот 236 став 2 по зборот “програма” запирката се заменува со точка, а зборовите: “што ја донесува Министерството, најдоцна до 31 декември во тековната година, а за наредната година” се бришат.

Член 5

По членот 236 се додава нов член 236-а, кој гласи:

„Член 236-а

Министерот изготвува предлог на годишна програма за работа на инспекциската служба и истата ја доставува до Инспекцискиот совет најдоцна до 31 октомври во тековната година за следната година.

Министерот ја донесува годишната програма за работа од ставот 1 на овој член, во рок од седум дена од денот на приемот на согласноста, односно најдоцна до 10 декември во тековната година доколку Инспекцискиот совет не ја разгледа и не достави согласност.

Врз основа на донесената годишна програма министерот подготвува квартални планови за работа на секој инспектор кои збирно ги доставува на разгледување до Инспекцискиот совет најдоцна две недели пред почетокот на следниот календарски квартал и тоа до 15 декември за првиот квартал од следната година, до 15 март за вториот, до 15 јуни за третиот, односно до 15 септември за четвртиот квартал во тековната година.

Во кварталните планови за работа за секој инспектор министерот задолжително го внесува бројот на планирани надзори во следните три месеци, како и степенот на сложеност на секој од надзорите.

Врз основа на кварталните планови за секој инспектор министерот подготвува месечен план за работа, кој план содржи и распоред на надзори по датуми и по субјекти на надзор.

Министерот најдоцна две недели од почетокот на тековниот календарски квартал за претходниот до Инспекцискиот совет збирно доставува квартални извештаи за работата на секој инспектор и тоа до 15 јануари за четвртиот квартал од претходната година, до 15 април за првиот квартал, до 15 јули за вториот, односно до 15 октомври за третиот квартал во тековната година.

Министерот најдоцна до 1 март во тековната година до Инспекцискиот совет доставува годишен извештај за работата на инспекциската служба за претходната година.“

Член 6

Во членот 244 ставот 1 се менува и гласи:

„По жалба против инспекциски акти одлучува Државната комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен.“

Ставот 2 се брише.

Ставовите 3, 4 и 5 стануваат ставови 2, 3 и 4.

Член 7

По членот 256 се додаваат два нови члена 256-а и 256-б, кои гласат:

„Член 256-а

Глоба во износ од 2.000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече за прекршок на:

- овластените претставници од членот 131-ѓ став 5 од овој закон, доколку за време на полагањето на испитот се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на кандидатот кој го полага испитот (член 131-е став 9) и
- на директорот на Заводот за социјални дејности, доколку не донесе решение во рок утврден со членот 131-ј став 10 од овој закон.

Член 256-б

Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе и се изрече на овластената институција која го спроведува испитот од членот 131-г став 9 од

овој закон, доколку не го прекине испитот согласно со членот 131-е ставови 5 и 6 од овој закон.“

Член 8

Подзаконските акти предвидени со овој закон се донесуваат во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 9

Евиденцијата од единствениот електронски систем од членот 131-к од овој закон се воспоставува во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 10

Започнатите постапки за издавање и обновување на лиценца за работа на стручен работник во установа за социјална заштита до денот на започнувањето на примената на овој закон ќе завршат според одредбите на прописите по кои започнале.

Член 11

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за социјалната заштита.

Член 12

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”, а членовите 1 и 2 од овој закон ќе започнат да се применуваат во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон, а членовите 3, 4, 5 и 6 ќе започнат да се применуваат од 1 мај 2014 година.